

Kivonat: Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2023. március 30-i, rendes ülésének jegyzőkönyvéből.

84/2023.(III.30.) sz. Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testületének határozata

- a szociális alapszolgáltatások tevékenységéről szóló beszámoló elfogadásáról.

Cserkeszölő Községi Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta a szociális alapszolgáltatások tevékenységéről szóló beszámolót és akként határozott, hogy a 2022. évi tevékenységről szóló beszámolót elfogadja.

Erről értesül:

- Képviselő-testület tagjai – helyben
- dr. Tóth Dániel jegyző – helyben
- Karácsony Melinda szociális munkatárs - helyben

Kmf.

Varga Attila sk.
polgármester

dr. Tóth Dániel sk.
jegyző

Cserkeszőlő Községi Önkormányzat

szociális alapszolgáltatások:

étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás

5465. Cserkeszőlő, Köztársaság tér 1.

E-mail: tanyagondnok@cserkeszolo.hu

BESZÁMOLÓ

a

szociális alapszolgáltatások tevékenységéről

Készítette:

Karácson Melinda

Szociális Alapszolgáltatások

2023.02.24.

Településünkön 2003. óta vehető igénybe az akkor még tanyagondnoki szolgáltatás, ma már Szociális Alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, tanyagondnoki szolgáltatás.

Céja:

A szociális. tv. 60.§. értelmében a szolgáltatás célja "az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányból eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatáshoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése".

A szolgáltatás működtetése a település lakosság számától függ. A falugondnoki szolgálat a 600, vagy annál kevesebb lakossal rendelkező településeken hozható létre. A tanyagondnoki szolgálatnál ez a határ kettős, mivel egyrészt az indításhoz minimum 70 fős lakott külterülettel, vagy egyéb belterülettel kell rendelkezni, de létezik a szolgálat által ellátható személyek maximuma is, ami 400 fő. Amennyiben ezt meghaladja a külterület, vagy egyéb belterület nagysága, több szolgáltatást kell/lehet működtetni.

Közvetlen munkáltatónk a szociális törvény értelmében a polgármester.

FELADATAINK:

Alapfeladatok:

Közreműködés:

- az étkeztetésben,
- a házi segítségnyújtásban,
- a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így:

- a háziorvosi rendelésre szállítás,
- az egyéb egészségügyi intézménybe szállítás,
- a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása

Kiegészítő feladatok:

az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása. Az egyéb lakossági szolgáltatások, az előzőekben meghatározottakon kívüli egyéb alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

Közvetett feladatok:

- az ételszállítás önkormányzati intézménybe,
- az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- a falugondnoki szolgálat működésével kapcsolatos teendők ellátása.

Összefoglalva tehát: feladataink elsősorban a külterületi lakosság szociális alapellátása, illetve minden olyan feladat ellátása, amely segíti a mindennapi életvitelében az embereket.

Így feladataink:

- ebédszállítás,
- betegek orvoshoz szállítása
- szükség esetén orvos beteghez szállítása,
- gyógyszer felírása, kiváltása,
- egészségügyi és szociális szolgáltatás (vérnyomásmérés, szűrővizsgálatokra szállítás)
- élelmiszerek és egyéb szükségleti cikkek bevásárlása,
- lakossági ügyek intézése (csekkek, számlák befizetése).
- idős, rászoruló emberek szállítása nyugdíjas klubba, templomba, temetőbe, tüdőszűrésre,
- magányos emberek sorsának figyelemmel kísérése,
- felmerülő problémák jelzése az illetékeseknek,
- közösségi rendezvények szervezésében, lebonyolításában részvétel,
- minden olyan feladat elvégzése, melyre az adott területen és az adott rászoruló embernél szükség van, illetve amire a munkáltatója utasítja, vagy amire szükség van.

A 2004. évi módosítás nagy változást hozó eleme a térítésmentesség előírása, melynek célja a szolgáltatáshoz való egyenlő esélyű hozzáférés és igénybevétel biztosítása volt. Lényegében ugyanezek vannak most is érvényben.

A szociális alapszolgáltatások **ellátási területe** Cserkeszőlő közigazgatási területe.

A tanyagondnoki szolgáltatás településünkön három körzetben működik, 3 gépjárművel. Mivel az autókkal ételt is szállítunk, az ÁNTSZ előírásainak eleget kell. (az előírásnak megfelelően tartunk benne tisztító-, mosó – és törlőfelszerelést, valamint vizet).

Ezt a szolgáltatást a külterületen életvitelszerűen élő lakosok megszületésüktől életük végéig vehetik igénybe ingyenesen, kérelemre.

I. körzet: Richvalszky József- Ford Transit Custom

II. körzet: Szabados Lászlóné- Skoda Yeti

III. körzet: Nagy Katalin- Skoda Yeti

Ez a szolgáltatás komoly és jelenvaló társadalmi szükséglet. Több mint 20 éve stabilan működik hazánkban.

Községünkben is nagyon jellemző folyamat az idősödés, ez természetesen hordozza magával azt, hogy az öngondoskodás képességét valahol pótolni kell.

Cserkeszőlőben ezt a szociális alapszolgáltatások keretében próbáljuk megoldani.

A szociális alapszolgáltatások biztosítása határozatlan idejű működési engedéllyel történik.

Ennek feltétele a tanyagondnoki szolgálat esetében a tárgyi és személyi feltételek teljesítése volt. Tárgyi feltétel, hogy minden körzetben legyen autó, és a személyi, hogy mindenkinek legyen meg a tanyagondnoki végzettsége.

.

.

Házi segítségnyújtás:

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény módosítása folytán a házi segítségnyújtás szolgáltatáson belül két tevékenységi kör került kialakításra.

Az alacsony szükségletek kielégítésére a **szociális segítség** és az intenzív szükségleteket kielégítő **személyi gondozás**.

A gondozónők munkavégzésük során fokozottan alkalmazzák a megfelelő higiénias szabályokat, védőfelszerelést minden alkalommal használnak. Az ápolási, gondozási feladataikon túl, a jelentős adminisztrációs kötelezettségüknek is eleget tesznek.

A feladat ellátása jelenleg Kalász Csabáné és Kovácsné Mészáros Edit szakképzett gondozónővel történik. A működési engedélyünk 18 fő ellátására jogosít, és amelyet 2022-ben 14 fő vett igénybe. Ez a szám megszokottnak mondható (12-14 fő körül mozog). Az ellátottak között van a segítségünket hosszú ideje (évek óta) igénybe vevő, van szezonális jelleggel ellátott gondozottunk (tavasztól őszig) és van rövid időre szóló, a család részéről kezdeményezett megkeresés (például egy kórházi eseményt követő lábadozás, rehabilitáció alkalmával).

Mindezen feladatokat próbáljuk minden ellátott sajátos igényeinek, majd kívánságainak figyelembevételével kivitelezni úgy, hogy az ne menjen a szakmaiság és a hatékonyság rovására.

Szociális étkeztetés:

A 2022-es évben a szociális ebédet igénylő személyek száma enyhén emelkedett előző évhez képest, havonta átlagosan 68 személy igényelte.

Naponta vezetjük az ebédnyilvántartást, hetente leadjuk az ebéd megrendelést, havi összesítőt készítünk, majd egyeztetünk a közkonyhával vagy a Napsugár étteremmel (2010. augusztusától innen kapjuk a szociális ebédet), mely alapján majd számláz az önkormányzat. Az ellátottak számára kiállított számlát a postai készpénzátutalási megbízással együtt eljuttatjuk hozzájuk, melyet rendszerint gond nélkül kiegyenlítenek. Pénzügyi elmaradás nem jellemző.

Általában a következőképpen alakul egy napunk:

2022. -ben is teljes létszámmal működünk..

Munkamegbeszélést szinte minden nap tartanunk kell, másképp nem is tudnánk ennyi feladatot összehangolni és hatékonyan elvégezni. Ezt nem mindig tudjuk a reggeli órákra időzíteni, inkább valamikor a délelőtti órákban, az ebédszállítás előtt tudunk összejönni egy rövidebb időre. Megosztjuk egymás között a közös feladatokat (orvos, gyógyszerár, hivatalos ügyek, kisebb- nagyobb beszerzések). Ezen túlmenően, mindenki a saját területét látja el, valamint

elvégez minden olyan feladatot, amivel megbíztak bennünket és a szociális törvény megengedi, valamint a munkaköri leírásban is szerepel.

A szabadságok kivételét megoldottuk, lehetősége volt mindenkinek a tervezett szabadságát kívánsága szerint kivenni, így jutott idő a pihenésre, feltöltődésre is.

Ebben fontos szerepet játszott a két tanyasegítő kollégánk jelenléte, akik a tanyagondnokok bármelyikét helyettesíteni tudják, ha arra van szükség. Az érvényben lévő törvény szerint, más megbízott személy is helyettesítheti a tanyagondnokot.

A területünkön élő ellátottakat folyamatosan értesítjük szóban és írásban is a változásokról Pl.: térítésszám változásról, vagy az ünnepek alkalmával áthelyezett munkaszüneti és munkanapokról.

Interneten kötelező naponta jelenteni, név és Taj szám szerint az étkeztetésben és házi segítségnyújtásban részesülőket az NRSZH felé.

Kapcsolattartás, együttműködés:

A kapcsolattartást az ellátottakkal és a hozzátartozóikkal nagyon komolyan vesszük. Ugyanilyen fontosnak tartjuk a rendszeres megbeszélést a hivatali munkatársakkal, a különféle civil szervezetekkel: Nyugdíjas klubbal, Ifjúsági klubbal, polgárőrség munkatársaival, rendőrséggel. Negyedévente jelzőrendszeres megbeszélést tartunk: a háziorvossal, védőnővel, családgondozóval, polgárőrökkel, rendőrrel. Egyházakkal is kapcsolatot tartunk. Több esetben kérjük a segítségüket., szükség esetén tudunk tőlük hozni ételt, italt, ágyneműt, ruhaneműt a rászorulóknak.

Állandó kapcsolatban vagyunk a szociális területen működő szervekkel is, pl. Vöröskereszttel, Magyar Máltai Szeretetszolgálattal

A továbbiakban a **tanyagondnoki szolgáltatásról** számolok be bővebben, mivel a törvény ezt írja elő:

A tanyagondnok speciális ismeretei közé tartozik:

- helyismerettel rendelkeznek, tudja az utakat, az elérhetőségeket,
- általános ismeretek a tanyai életformáról, mentalitásról,
- ismeri a területen élők szociális és mentálhigiénés állapotára jellemzőket,
- konkrétan ismeri a családokat, jelzőrendszeri tagként előzetes ismereteket adhat róla.

A szolgáltatás elsősorban az egyes ember, a hátrányos helyzetű térségekben élő rászorulóknak közvetlen segítése céljából jött létre, és kap támogatást az adófizetők forintjaiból. Emellett

csupán másodlagos feladata lehet az elsődleges cél ellátásán túli szabad kapacitás esetén az ugyancsak a település javát, de a rászoruló emberek szükségleteinek kielégítését csupán közvetve szolgáló tevékenységek, intézmények segítése.

A tanyagondnokság egyszemélyes szolgáltatás. A külterületen élőknek gyakran ez az egyetlen lehetőségük arra, hogy olyan alapvető szolgáltatásokhoz hozzájussanak, mint az orvosi ellátás, gyógyszertár, bolt, postai szolgáltatások stb. Nem meglepő, hogy igen magas lakosságigény jelentkezik, melynek néha nehezen tudunk eleget tenni.

A legfontosabb, hogy leüljünk a magányos emberrel beszélgetni, meghallgatni őket. Ezeknek a beszélgetéseknek aztán vannak egyéb hasznai is, például lehet tájékozódni az ellátottak táplálkozási vagy gyógyszereszedési (vagy nem szedési) szokásaikról, családi kapcsolataikról stb.

Továbbra is sokan fordulnak hozzánk kéréssel, hogy segítsünk önellátásra már képtelen hozzátartozójuknak bennlakásos otthont keresni. Nagy szükség lenne a településen egy szociális intézmény kialakítására, hogy az életüket itt le élő emberek ne kényszerüljenek arra, hogy utolsó éveiket idegen helyen, idegen emberek között töltsék. Mi mindannyian, akik itt dolgozunk valljuk azt, hogy amíg lehet ne mozdítsuk ki az idős embert az otthonából, a megszokott környezetéből. Számukra nagyon fontos az állandóság, stabilitás. Bizonyos élethelyzetekben azonban sajnos nincs más megoldás, ha csökken az öfenntartó képesség és állandó felügyeletet igényel valaki, akkor el kell helyeznünk.

A tanyagondnoki szolgáltatásnak fontos feladata a szállítási teendők ellátása. A külterületi lakosság részére, az egyik legfontosabb feladat a bevásárlás, receptíratás, gyógyszerkiváltás, postai ügyintézés stb. mellett.

Cserkeszőlő közigazgatási területén belül szállítjuk az általunk ellátott lakosokat ügyes-bajos dolgaikat elintézni. Közigazgatási határon kívülre eső ügyekben, azok jellegétől függően más-más csatornán keresztül vannak megoldva a szállítások.(pl. betegszállító).

Az ebédszállításnál lényeges szempont a gyors kiszállítás. Ez is komoly szervezést igényel

Célunk továbbá, az ebédszállításra és a sokrétű feladatok ellátására fordított idő és energia hatékony beosztása. Az ebédnek ugyanolyan minőségűnek kell lenni, amikor megkapja az ellátott, mint ahogy kiszolgálják a főzőhelységben. Jelenleg napi 62-74 adagot szállítunk a Napsugár Étteremből.

A 2022-es évben szokás szerint a gyermekétkeztetésben is közreműködtünk: a nyári szünetben ebédet szállítottunk a külterületen élő családok részére.

A tanyagondnokok kötelező dokumentációként naponta vezetik a tevékenységnaplót, melyben egy kódrendszer segítségével rögzítik a napi tevékenységeket. Ezzel együtt még a jelenléti ívet és a gépkocsi menetlevelét is vezetni kell.

Folyamatosan figyelemmel kísérjük a Minisztérium által kiírt pályázatokat.

Az elmúlt időszakban egyre nagyobb hangsúlyt fektettek a tanyákra, a tanyasi életforma újra köztudatba kerülésére, népszerűsítésére.

A segélyek, - ez általában élelem- kijuttatásában minden alkalommal segítünk. Van, akihez havi rendszerességgel meghatalmazás útján visszük a segélyt.

Fontos itt megjegyezni, hogy a 2013 óta bevezetett évvégi pénzbeni **nyugdíjas támogatásban** tárgyévben több mint 300 személy részesült. Nagy segítség volt ez a családoknak, nagy örömmel fogadták.

A szolgáltatást végzők minden más szakembernél jobban informáltak a település lakosainak helyzetéről, ezt igyekszünk is az ellátottak hasznára fordítani. „Beosztása komoly, felelősség teljes, nagy empátiát igénylő munka.” Tevékenységünket hivatásnak tekintjük, és az egész tanyavilág életét segítjük. Mindazon feladatokat igyekszünk ellátni, amelyért létrejött ez a rendszer. Tehát minden emberen segítünk, nem csak a közvetlen rászorulókon.

A rászorultságot nem szabad vizsgálni. Az ellátás megillet minden külterületen élő lakost.

Mi a saját településünkön élők igényei szerint alakítjuk munkánkat.

Fontos kérdés a szolgáltatások minőségének javítása, a leterheltség, és a kiszolgáltatottság csökkentése. Ezekben nagy szerep jut a falu- tanyagondnokokat összefogó egyesületeknek, melyek képzéseket, szakmai találkozókat szerveznek, lehetőséget teremtenek a kapcsolati háló fejlesztésére, tanácsadást biztosítanak a felmerülő kérdésekben, a tagok és az illetékességi területen dolgozó valamennyi falu- és tanyagondnok érdekeinek védelmében is kiállnak. Az egyesület azonban nem csupán a szolgáltatást végzőknek jelent segítséget, hanem a szociális szakembereknek, valamint a szociális területen működő intézményeknek, szervezeteknek. A minisztérium is kikéri a véleményüket.

A Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete egy szervezetbe tömöríti a falugondnokokat, tanyagondnokokat. Pártoló tagok lehetnek az önkormányzatok, a polgármesterek, a jegyzők, intézményvezetők. Az egyesület fő feladata az információk folyamatos biztosítása tagjaik, pártoló tagjaik felé: mely kötelezettségének eleget tesz, –többek között- a Hírlevelük megjelentetésével, a honlappal, a rendszeres szakmai találkozókkal. A kétévente megjelentetett Kalendáriumot vagy az „Olvasókönyvet” megkapjuk tőlük.

Az egyesület 2022-ben ünnepelte 25-ik évfordulóját, és amely alkalomból meghívást kaptunk Zsanára e jeles nap ünneplésére. Magas színvonalú szakmai napon vehettünk részt, amely során a szakmaiság mellett megjelentek a személyes tapasztalataikat velünk megosztó kollégák beszámolóí is.

Az egyesület minden évben tart közgyűlést, és amelyen az eltelt időszak munkájáról számolnak be.

Ugyancsak évente rendeznek családi napot, melynek 2022-ben Ásotthalom adott otthont.. Munkatársakként egy kellemes napot töltöttünk el együtt, családi környezetben, így gondoskodnak róla, hogy drága tréningek helyett fizikailag és szellemileg is feltölthessünk.

Az egyesületben a magánszemély 1.000 Ft tagdíjat, az önkormányzatok (ők a pártoló tagok) pedig szolgálatonként 21. 000 Ft támogató tagdíjat fizetnek.

Ezúton is köszönjük, hogy az idén is átutalta az Önkormányzat a támogató tagdíjat. az Egyesület részére. Ebből, illetve pályázati pénzekből fedezik a továbbképzések egy részét vagy egészét.

Továbbképzések:

Magyarországon, a szociális szférában átalakult a dolgozók továbbképzési rendszere, melyet a tavalyi évben már megtapasztalhattunk. A továbbképzések online formában vagy jelenléti oktatással kerülnek megszervezésre és amelyeken rendszeresen résztveszünk.

Nemzetközileg a **Szociális Munka Napját** november 12-én tartják. 2017 óta hivatalosan munkaszüneti nappá nyilvánították az e területen foglalkoztatottak részére.

Beszámolóm elkészítéséhez alapként szolgált a Szociális törvény, a Falugondnoki Hírlevél és a saját munkánkon alapuló adminisztráció és tapasztalat.

Cserkeszölő, 2023.02.24.

Karácson Melinda

Szociális Alapszolgáltatások